teedikraadi regionaalsel pildistamisel ei ole me sellekohaste andmete puudumisel saanud rakendada Heberle ja Meyer'i [14, lk. 11] proponeeritud mobiliteedikoeffitsienti, s. o. valdade juurde- ja äraränikute summa suhet valdade keskmisse rahvastikuarvusse. Isegi juhul, kui meil olnuks käsitada andmed juurde- ja äraränete kohta valdade kaupa, teeks mainitud mobiliteedikoeffitsiendi arvutamine suuri raskusi juba keskmise rahvastikuarvu leidmisel, mis pole kerge, kui arvestada 1922.—1934. a. vahemikus toimunud sagedaid vallapiiride muutmisi. Meie poolt isaritmide interpolatsioonimeetodi abil kartografeeritud mobiliteedimäär esitab nende maaelanike protsenti, kes samas vallas sündinud, kus nad registreeriti 1922. a. rahvaloendusel.

Nii maarahvastiku rõhtsa liikumuse kui ka maa rahvastustumisintensiteedi kartogrammist, mis suurel määral kokkuvad ja üksteist täiendavad, nähtub väga selgejooneliselt, et linnad, mis 1922.—1934. a. vahemikus kõrgemaprotsendiliselt saanud oma juurderännikud vahenditult maalt, kuuluvad tagamaade poolest intensiivsemalt depopuleeruvasse ja kõrgemakraadilise rõhtsa mobiliteediga Kõrg-Eestisse. Väga iseloomulik ses suhtes on, et just kõige kiiremalt depopuleeruva Mulgimaa ja Valgamaa linnad, nagu Kilingi-Nõmme, S.-Jaani, Antsla, Mustla ja Tõrva, seisavad maalt tulnud juurderännikute osatähtsuse (83.4=—79.6%) poolest kõigi Eesti linnade esirinnas (vt. 2. tabel). Linnad, mille tagamaad kuuluvad resistentsema, vähem depopuleeruva või tiheneva rahvastikuga Madal-Eestisse, saavad juurderännikuid relatiivselt suuremal määral teistest linnadest. Viimane asjaolu võib teiselt poolt teataval määral sõltuda ka mitmete Madal-Eesti tööstuslinnade, teiselaadilisest tööturust *resp.* tööjõu nõudlusest, mis pakub juurderände võimalusi rohkem linlastele ja linlikele kutsetele kui maalt areaalproduktsiooni alalt tulnukaile. Paikapidav tohiks olla ka mööne, et Madal-Eesti linnad saavad teistest linnadest tulnukate hulgas kaunis rohkesti juurderännikuid Kõrg-Eesti linnadest, mis nagu eespool nägime, on suurema rändlemissagedusega ja funktsioneerivad „vahejaamadena" maalt linnadesse ja linnadevahelisel rändlemisel.

Mis puutub üksikute linnade rändkondade täpsemasse limiteerimisse maa-alaliselt ja rändkonna analüüsi, siis ei ole seda seni tehtud ühegi Eesti linna suhtes. Käesoleva etüüdi autor on tosin aastat tagasi

Tartu VI, lk. 262